

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2010.

**EMBER- ÉS
TÁRSADALOMISMERET,
ETIKA**

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

Projekt

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

Projekt témák

1. Mire tanít bennünket Aronson?

5. oldal

- Végezzen felmérést azzal kapcsolatban, mennyire ismertek a szülők és a pedagógusok körében az Aronson által javasolt módszerek!
- Készítsen összehasonlító elemzést az iskolai erőszakról és a leküzdésére tett módszerekről!

2. Mesefilmek a tv-ben

13. oldal

- Elemezze egy szabadon választott tévécsatorna által néhány hét alatt sugárzott óvodásoknak szánt műsorok tartalmát!
- Mutassa be, milyenek ábrázolják a felnőttek világát napjainkban a tv-ben sugárzott mesefilmek, és ez hogyan hat a gyerekekre!

3. Miért fontosak az ifjúsági civilszervezetek?

21. oldal

- Szervezzen olyan rendezvényt, ahol több ifjúsági klub vagy egyesület tevékenysége megismerhető!
- Készítsen (audiovizuális) beszámolót valamely ifjúsági civilszervezet életének 3 hónapjáról!

Az elkészült projektmunka értékelése

A projektkészítés folyamatának értékelését minden műfajcsoportban az alábbiak szerint végezzük!

I. A projektkészítés folyamatának értékelése (Maximálisan 30 pont adható.)

Szempontok		Maximális pont	Adott pont
A vizsgázó önálló részvétele projekt készítésében	Projektmunkájának témáját önállóan dolgozza fel.	2	
Konzultációkon való részvétel	Konzultációkon való aktív részvétel, pontos felkészülés a munka elkészítéséhez.	4	
K O M P E T E N C I Á K	Az információk kezelése, probléma-felismerés, probléma-megoldó-képesség, széleskörű alkalmazási ismeretek	• A munkanapló folyamatos vezetése.	4
		• Portfóliójában bemutatja a készítés folyamatához kapcsolódó anyagait, jegyzeteit, részfejezetét, a dolgozat készítése közben keletkezett produktumot.	2
		• Írásban megfogalmazta hipotézisét vagy célkitűzését, bemutatta a téma kiválasztásával kapcsolatos vizsgázói motivációkat, és indokolta a témaválasztást.	2
		• Tervezet, illetve hálóterv készítése a munka ütemezésére.	2
		• A konzultációkon kitűzött határidők pontos betartása.	2
	Nyelvi kultúra, kommunikációértő olvasás, szövegalkotás	• Nyersvázlat, illetve részfejezet elkészítése.	2
		• A projektmunkával kapcsolatos személyes élmények megfogalmazása a konzultációk alkalmával és a munkanaplóban.	2
		• A konzulenssel és más érintett személyekkel való jó együttműködés.	2
		• A szakirodalom megértése, értő feldolgozása.	4
		• A munkanapló, a tervezet tartalma, valamint a konzultációkon való szóbeli megnyilvánulásai logikusan felépítettek, nem tartalmaznak súlyos nyelvtani, nyelvhelyességi vagy helyesírási hibákat.	2
Összesen		30	

II. Javítási útmutató a kész vizsgamunka tartalmának, eredményének értékeléséhez (Maximálisan 50 pont adható.)

1. Írásos dolgozat típusú projekt értékelése (50 pont)
2. A képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló projekt értékelése
  2. a) A projekthez mellékelt írásos anyagok értékelése (10 pont)
  2. b) A képi vagy elektronikus vizsgadarab értékelése (40 pont)
3. Szervezésen alapuló projekt
  3. a) A szervezésen alapuló projekthez készített írásos anyagok értékelése (30 pont)
  3. b) A lebonyolítás módjának értékelése (20 pont)

Szóbeli vizsga

A projektmunka megvédésének értékelése (Maximálisan 20 pont)

Megjegyzés: Az értékelő tanárnak az útmutatóban található értékelő lapokból lehetősége van annyi példányt másolni, amennyi a vizsgázók száma, ezáltal külön egyéni értékelő lapot nem kell készítenie. (A szóbeli vizsga másik feladatának, a tétel kifejtésének értékelési szempontjait a vizsgáztató iskolának kell elkészítenie.)

A vizsgázó a szóbeli érettségi vizsgán megvédi a vizsgamunkáját. A védelem során a vizsgázó röviden bemutatja az általa elkészített projektet, és válaszol a vizsgabizottság által feltett kérdésekre.

A vizsgabizottság, illetve az elnök előzetes engedélyével bemutatható a képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló vizsgadarab. Az erre felhasznált idő nem számít bele az érettségiző szóbeli feleletének vizsgaidejébe. A vizsgadarab közös megtekintése viszont lehetővé teszi, hogy a bizottság tagjai is érdemi kérdéseket tegyenek fel, megismerjék az érettségiző munkáját.

A szóbeli védelem alkalmával a portfólióban található anyagok (hipotézis, terv, hálóterv, nyersvázlat, bibliográfia stb.) bármelyikét a vizsgázó felhasználhatja szemléltetésre, használatára az értékelő tanár bátoríthatja.

A vizsgázó projektmunkájának bemutatását az értékelő tanár – a rendelkezésre álló kevés idő miatt – megszakíthatja, hogy maradjon elegendő idő a bizottság kérdéseire is. A vizsgázót a pontozásban nem érheti hátrány, ha a bizottság bármely tagja nem a projekthez kapcsolódó kérdést tesz fel, és arra az érettségiző nem tudja a választ.

A projektmunka megvédésének értékelésekor az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

	Maximális pont	Adott pont
A vizsga tartalmának és az egyéni munka konkrétumainak bemutatása	6	
A projektkészítés során szerzett egyéni tapasztalatok ismertetése	4	
Szaknyelv, szakmai ismeretek alkalmazása	4	
A vizsgabizottság által feltett 2-4 kérdés megválaszolása, témátartás, lényegkiemelés	4	
A felelet felépítettsége, nyelvhelyesség	2	
Összesen	20	

Megjegyzés: Amennyiben a vizsgabizottság úgy ítéli meg, hogy a projektmunka nem önálló szellemi terméke a vizsgázónak, akkor a vizsgabizottság jelzése után az iskola igazgatója a 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet 23. § (2) bekezdés alapján járjon el!

1. projekttema: Mire tanít bennünket Aronson?

1. Az írásos dolgozat típusú projekt értékelése

Szempontok		Maximális pont	Adott pont	
A dolgozat egyedisége	A vizsgázó az érettségi dolgozatot maga írta, az saját, egyedi szellemi terméke. A másoktól átvett gondolatokat, szövegeket jól elkülönítette saját gondolataitól, azok szerzőjét, eredetét pontosan feltüntette.	2		
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	• A vizsgamű terjedelme az előírásoknak megfelelő.	2		
	• A dolgozat megjelenése, formája esztétikus, az érettségi vizsgához méltó, megfelelő papíron íródott, margót és címeket tartalmaz, táblázatai áttekinthetőek, egyenes vonalak határolják, illusztrációi izlések.	2		
	• Az írásmű tagolása megfelelő, arányos.	2		
	• A dolgozat nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát. Szövege logikusan felépített, szabatosan, pontosan, igényesen megfogalmazott. Gondolatait mondatokban fejti ki.	6		
K O M P E T E N C I Á K	Szakmailag megalapozott címadás	A vizsgázó által adott cím összhangban van vagy az iskolai erőszak elleni küzdelem témájával, vagy Aronson munkásságával, nem általános, hanem a konkrét dolgozathoz kötődik.	2	
	A feladat megértése, a probléma felismerése, probléma-megoldás	• A munka tartalma megfelel az Aronson által javasolt módszerekkel, az iskolai erőszakkal kapcsolatos téma szociálpszichológiai, pedagógiai, társadalmi bemutatásának, és a vizsgázó lakóhelyéhez, saját tapasztalataihoz kapcsolódó konkrét megállapításokat is tartalmazza.	4	
	keresése	• A projektmunka tartalmaz önálló, kutatási jellegű tevékenységet, mely lehet felmérés Aronson tanításainak ismertségéről, az általa javasoltak hazai alkalmazásáról, de lehet nemzetközi kitekintés, összehasonlító elemzés, interjú, felmérés, adatgyűjtés, mások által végzett vizsgálatok helyi adaptációja stb.	4	

A projekt elméleti megalapozása, az információk komplex kezelése, a szakmai fogalmak azonosítása, helyes használata	<ul style="list-style-type: none"> • A vizsgázó az Aronson által írtakat megértette, helyesen alkalmazza. Felkészült az együttműködő csoportokon alapuló, a versengést kizáró oktatás céljáról, alkalmazott módszereiről, az iskolai erőszak elméleti háttéréről szóló alapvető szakirodalmi ismeretekből. 	6	
	<ul style="list-style-type: none"> • A dolgozat készítője információit többféle szakterületről szerzi, például szociálpszichológia, jog, pedagógia, pszichológia, szociológia, ezeket ötvözi. 	2	
	<ul style="list-style-type: none"> • Pontosán hivatkozik Aronson írásaira, a vele foglalkozó felhasznált szakirodalomra, forrásokra (elvárható legalább 3-5 rövidebb terjedelmű mű lényegi kivonatolása, értő feldolgozása). 	4	
	<ul style="list-style-type: none"> • A témához tartozó szaknyelv alapfogalmait helyesen használja, például verseny, agresszió, konfliktus, áldozat, kooperatív tanulás, empátia, kommunikáció. 	2	
A lényegi elemek és a logikai kapcsolatok felismerése	<ul style="list-style-type: none"> • Elemezheti az iskolai erőszak helyzetét az oktatás szempontjából, a kooperatív oktatási módszerek elterjedtségét, Aronson nézeteinek ismertségét. 	2	
	<ul style="list-style-type: none"> • Foglalkozhat a szándékok és a megvalósulás módja közti kapcsolattal, a versengésen alapuló oktatási rendszer hátrányaival és előnyeivel. 	2	
A hipotézis vagy cél megfogalmazása és értékelése	<ul style="list-style-type: none"> • A projekt a vizsgázó által megfogalmazott célra épül, és/vagy az előzetes hipotézisének felel meg, alkalmas a megadott téma vizsgálatára. Aronson ismertségét/ismeretlenségét felmérő kérdőív készítése esetén a vizsgázó előzetes elképzelései megfogalmazódnak. 	2	
	<ul style="list-style-type: none"> • A vizsgázó dolgozatában értékeli a hipotézis és/vagy a cél megvalósulását is. 	2	
Önkifejező-képesség	Az írásos anyag a vizsgázónak az együttműködésen alapuló oktatás társadalmi céljával, a megvalósulás módjával, az agresszió leküzdésére gyakorolt hatásaival kapcsolatban kialakított saját véleményét is tartalmazza, a vizsgadolgozatban megjelenik az eredetiség, az egyéni hang.	4	
Összesen		50	

2. A képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló projekt értékelése
 2. a) A projekthez mellékelte írásos anyagok értékelése

Szempontok			Maximális pont	Adott pont
KOMPEKT	Célmeghatározás és értékelés	Az írásos anyag Aronson nézeteinek elméleti alapjait és módszertanát, illetve megvalósulásuk helyi jellemzőinek bemutatását tűzte ki célul, és értékelte is a célkitűzés megvalósítását, vagy produktumával Aronson tanait igyekszik népszerűsíteni.	2	
	A logikai kapcsolatok felismerése, lényegkiemelés	A vizsgázó képes észrevenni és bemutatni azokat a társadalmi, szocializációs, gazdasági, szociálpszichológiai okokat, amelyek a kooperatív technikákat alkalmazó oktatás bevezetéséhez vezettek. Kapcsolatot talál az agresszió és az állandó versengés között. Lényeges dolgokról ír.	2	
	A projektmunka elméleti megalapozása	A vizsgázó felkészülése során foglalkozott Aronson pedagógiájával, a feldolgozott szakirodalom megjelenik írásában, továbbá az abból megismerteket megfelelően alkalmazza hipotézisének felállításában és igazolásában. Helyesen utal a forrásokra, korrektül idéz. A projektben alkalmazott technikai eszköz működési módját, lehetőségeit illetően felkészült.	2	
	Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A szöveg logikusan felépített, szabatosan megfogalmazott, nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát. A kifejtés olvasmányos, gördülékeny, tagolt, követhető.	2	
Összesen			10	

2. b) A képi vagy elektronikus vizsgadarab értékelése

Szempontok		Maximális pont	Adott pont
Önállóság a kiválasztott téma feldolgozásában	<ul style="list-style-type: none"> • Az elkészült vizsgadarab a vizsgázó saját szellemi alkotása. A mástól átvett audiovizuális anyagrészek forrásait pontosan feltünteti. 	2	
	<ul style="list-style-type: none"> • A projektmunka tartalmaz önálló kutatási és/vagy művészi tevékenységet, esetleg eredményt. Az anyagban megjelenik az eredetiség, az egyéni hang, képes érzelmi hatások felkeltésére. 	6	
	<ul style="list-style-type: none"> • A szerző megfogalmazza saját véleményét is az agresszió veszélyeiről, Aronson javaslatairól, eredményeiről, a kooperatív technikájú órákról. 	4	
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	<ul style="list-style-type: none"> • A vizsgamunka formailag megfelel az érettségi követelményeinek, esztétikai minőséget is hordoz. 	4	
	<ul style="list-style-type: none"> • A multimédiás produktum terjedelme megfelel az előirtaknak. 	2	
	<ul style="list-style-type: none"> • Képi és/vagy hangvilága jól szerkesztett, ha van, szövege szabatosan, pontosan megfogalmazott, nem tartalmaz súlyos nyelvi vagy nyelvhelyességi hibát. 	2	
Szakmailag megalapozott címadás	A vizsgázó által adott cím összhangban van az együttműködésen alapuló oktatással, Aronsonnal vagy a választott eszköz adta lehetőségekkel, esetleg az iskolai agresszió kérdésével. Fiatalok rétegnyelvét is használhatja annak érdekében, hogy a cím figyelemfelkeltő, ötletes legyen.	2	
A feladat megértése	A munka tartalma megfelel a témának, a pedagógusok véleményét is tükrözi, az együttműködés, illetve a versengés társadalmi sajátosságaival foglalkozik. Mondanivalójának bemutatására adekvát eszközt választott.	2	

K O M P E T E N C I Á K	A lényegi elemek és logikai kapcsolatok felismerése, az információk komplex kezelése	<ul style="list-style-type: none"> • A projektmunkában a lényegi elemeket emeli ki, jól súlypontosz. 	2	
		<ul style="list-style-type: none"> • A vizsgázó képes társadalmi, szociálpszichológiai, családi, nevelési, esetleg emberjogi vagy pszichológiai ok-okozati kapcsolatok, összefüggések felismerésére Aronson munkásságával, a kooperatív tanulással vagy a hazai iskolai agresszió okaival kapcsolatban. 	2	
		<ul style="list-style-type: none"> • Témájának megfelelően a projektmunkában a kooperatív oktatás társadalmi célját, a megvalósulás nehézségeit, a vele szemben érzékelhető tanári elutasítás okait, lényeges elemeit vizsgálja; középpontba kerül az agresszióval érintettek helyzetének bemutatása vagy Aronson munkásságának méltatása. 	4	
	A projekt készítésének szakmai megalapozása	<ul style="list-style-type: none"> • A témához kapcsolódó elméleti és műfaji ismeretek tükröződnek a kész műben. A projekt készítése közben felmerülő etikai, jogi, kommunikációs helyzeteket is értékeli. 	4	
		<ul style="list-style-type: none"> • A választott audiovizuális eszközhöz kapcsolódó médiaismereteket, a különböző technikai eszközök hatásmechanizmusát (például képnyelv vagy hanghatások, technikai eszközök, vágás, montázstechnika) megfelelően alkalmazza. 	4	
	Összesen	40		

3. Szervezésen alapuló projekt

3. a) A szervezésen alapuló projekthez készített írásos anyagok értékelése

Szempontok		Maximális pont	Adott pont
Önállóság a kiválasztott téma feldolgozásában		4	
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség		4	
<ul style="list-style-type: none"> A szervezésen alapuló projekthez készített írásos anyag az előírásoknak megfelelő (3-5 oldal) terjedelmű és formájú, tagolása arányos. A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített. Nyelvi szempontból pontosan, igényesen megfogalmazott. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát. A vizsgamű formája esztétikus, az érettségi vizsgához méltó, megfelelő papíron íródott, margót és címeket tartalmaz, táblázatai áttekinthetőek, egyenes vonalak határolják, illusztrációi izlésesek. Portfóliója gondosan összeállított, tükrözi a szervezőmunka sajátosságait. 		2	
<ul style="list-style-type: none"> Portfóliója gondosan összeállított, tükrözi a szervezőmunka sajátosságait. 		2	
K O M P E T E N C I Á K	Célmeghatározás és értékelés	4	
		2	
	A logikai kapcsolatok felismerése, lényegkiemelés	2	
	<ul style="list-style-type: none"> Az írásos anyag a szervezőmunka céljához igazodik, meghatározza például a kooperatív tanulási technikával, Aronson nézeteinek népszerűsítésével vagy megvitatásával kapcsolatos, illetve az iskolai erőszak csökkentése érdekében meghirdetett rendezvény szervezése során végzendő egyéni feladatokat, a rendezvény célját, a lehetséges kimenetelt. Sor kerül a cél megvalósulásának vizsgálatára, az érettségiző által végzett tevékenység hatékonyságának értékelésére az általa választott szempontok alapján. 	2	
	<ul style="list-style-type: none"> A vizsgázó képes az ok-okozati kapcsolatok és összefüggések felismerésére a rendezvény szervezése során, pl.: látja a résztvevők száma és a megfelelő tájékoztatás közötti kapcsolatot, a növekvő iskolai erőszak és a nem megfelelő iskolai gyakorlat közti összefüggést, az Aronson tanításai és korábbi tapasztalatai közti viszonyt. A vizsgázó írásos anyagában jól megfoghatóak a lényegi elemek, azok kiemelt szerepet kaptak. 	2	

	A projekt-munka elméleti megalapozása	A dolgozat készítője információit többféle műveltségi területről szerzi, pedagógiai, társadalmi, emberjogi, szociálpszichológiai, azokat ötvözi. Hivatkozásai, idézetei bizonyítják, hogy értő módon dolgozott fel 3-5 rövidebb írásos művet, vagy Aronson: Columbine után – Az iskolai erőszak szociálpszichológiája című kötetét. Képes egyedi sajátosságokból általánosítások levonására.	4	
		<ul style="list-style-type: none"> • Rávilágít a szervezés személyi, mikro-környezeti és esetleg gazdasági feltételeire. A jogi helyzet vizsgálatát is elvégzi. 	4	
Összesen			30	

3. b) A lebonyolítás módjának értékelése

Szempontok, kompetenciák		Maximális pont	Adott pont
Önálló munkavégző és kezdeményezőképeség	A vizsgázó dokumentáltan a szabályoknak megfelelő mennyiségű időt (legalább 30-35 óra) fordított a rendezvény szervezésére, lebonyolítására.	2	
	<ul style="list-style-type: none"> A vizsgázó a feladat megoldása során megfelelően motivált volt, önálló ötletekkel, javaslatokkal vett részt a szervezésben. A pedagógusok és a meghívott előadó kiválasztásának szempontját ismertette. A szervezésben játszott szerepe megállapítható (például elkülöníthető, mely tevékenységekben vett részt önállóan, irányítóként, munkatársként vagy esetleg csak résztvevőként). 	4 2	
A figyelem felkeltése és az érdeklődés megtartásának képessége	<ul style="list-style-type: none"> A rendezvény meghirdetése során a vizsgázó többféle információhordozót is használt, a figyelem felkeltését ötletesen oldotta meg, esetleg megfogható az Aronson-féle iskolai erőszak megfékezésére tett javaslatok vagy a kooperatív tanulás fontosságáról a személyes meggyőzésre tett erőfeszítése is. A szervezés folyamatában a vizsgázó képes volt a megfelelő tájékoztatásra. Kapcsolatteremtési képessége a pedagógusokkal, partnerekkel és a közönséggel megfelelt, számára idegen környezetben is jól kommunikált. 	2 2	
	<ul style="list-style-type: none"> Az érettségiző megfelelően választotta ki a helyszínt és az időpontokat, a szervezési munkához kapcsolódó időkereteket megjelölte, az események időtartama arányos. A költségigényeket reálisan határozta meg. A rendezvény irányítását kézben tartotta, annak értékelése és a megfelelő visszacsatolás megtörtént. 	2 2	
Helyzetfelismerő, konfliktuskezelő és problémamegoldó-képesség	<ul style="list-style-type: none"> A vizsgázó a rendezvény szervezését és megtartását gátló, zavaró tényezők kiküszöbölésére (esőnap, tartalékhelyszín, áramhiány, rendzavarás stb.) tervet készített, felkészült valamelyik résztvevő lemondására, megbetegedésére. A váratlanul felmerülő problémák, helyzetek, a program kapcsán keletkező feszültségek kezelésére a vizsgázó jól felkészült, azok megoldására képes volt. A segítők és a résztvevők ötleteire, a felmerült problémákra megfelelően reagált. 	2 2	
	Összesen	20	

2. projekttema: Mesefilmek a tv-ben

1. Az írásos dolgozat típusú projekt értékelése

Szempontok		Maximális pont	Adott pont
A dolgozat egyedisége	A vizsgázó az érettségi dolgozatot maga írta, az saját, egyedi szellemi terméke. A másoktól átvett gondolatokat, szövegeket jól elkülönítette saját gondolataitól, azok szerzőjét, eredetét pontosan feltüntette.	2	
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	<ul style="list-style-type: none"> • A vizsgamű terjedelme az előírásoknak megfelelő. • A dolgozat megjelenése, formája esztétikus, az érettségi vizsgához méltó, megfelelő papíron íródott, margót és címeket tartalmaz, táblázatai áttekinthetőek, egyenes vonalak határolják, illusztrációi izlésesek. • Az írásmű tagolása megfelelő, arányos. • A dolgozat nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát. Szövege logikusan felépített, szabatosan, pontosan, igényesen megfogalmazott. Gondolatait mondatokban fejt ki. 	2 2 2 6	
K O M P E T E N C I Á K	<p>Szakmailag megalapozott címadás</p> <p>A cím ötletes, figyelemfelkeltő, a mesefilmekkel összhangban van, akár játékos is lehet, de nem lehet egy konkrét mese címének egyszerű átvétele.</p> <p>A feladat megértése, a probléma felismerése, probléma-megoldás keresése</p> <ul style="list-style-type: none"> • A vizsgázó dolgozata a mesefilmek tartalmát vizsgálja, több mesefilm megtekintéséből von le általánosításokat. A technikai, esztétikai, képviselési szempontokkal csak mellékesen, kis terjedelemben foglalkozhat. • A projektmunka önálló kutatási tevékenységet (például interjúkészítés, kérdőívkészítés esetében), esetleg eredményt is tartalmaz. (Például interjú készítés óvónőkkel, pszichológusokkal, médiaszakemberekkel.) Maga a mesék összehasonlítása, a felnőtt szerepek elemzése is önálló kutatómunkaként értelmezhető. 	2 4 4	

A projekt elméleti megalapozása, az információk komplex kezelése, a szakmai fogalmak azonosítása, helyes használata	<ul style="list-style-type: none"> • Az írásos produktumhoz kapcsolódó elméleti ismereteket megfelelően alkalmazza. A vizsgázó ismeri a mesék elemeit, sajátosságait és a felnőtt szerepek legfontosabb jellemzőit. 	6	
	<ul style="list-style-type: none"> • Információit többféle műveltségi területről szerzi (például irodalom, média, folklór, népmesék, szociálintropológia, pszichológia, néprajz). Képes az eltérő forrásból származó információk ötvözésére. 	2	
	<ul style="list-style-type: none"> • Hivatkozik a felhasznált szakirodalomra, forrásokra. Elvárható legalább 3-5 rövidebb terjedelmű mű, cikk olvasása, például a gyermeklélektan vagy a szociológia tárgyköréből, esetleg ORTT-állásfoglalás. 	4	
	<ul style="list-style-type: none"> • Helyesen használja a témához tartozó szaknyelv alapfogalmait, például: mesék világképe, üzenete, gyermeknyelv, szerep, gyermeklélektan, életkori sajátosság. 	2	
A lényegi elemek és a logikai kapcsolatok felismerése	<ul style="list-style-type: none"> • A projektmunkában a lényegi elemeket hangsúlyozza, megfelelő súlypontokat képez, megtalálja a legfontosabb csomópontokat. Az általa végignézett mesékből képes általánosítások megfogalmazására. 	2	
	<ul style="list-style-type: none"> • A vizsgázó képes az ok-okozati kapcsolatok, összefüggések felismerésére, például a mesehősök tevékenysége és jelleme közt, a hősök és a világkép között. Képes következtetések levonására például azzal kapcsolatban, hogy a modern technika, az információs társadalom eszközei mennyire jelennek meg a mesékben. 	2	
A hipotézis vagy cél megfogalmazása és értékelése	<ul style="list-style-type: none"> • Az elkészült projekt a hipotézisre (kérdőív, interjú esetében) vagy a célra épül, alkalmas a mesefilmek vizsgálatára, tartalomelemzést, összehasonlítást tűz ki célul, nem filmesztétikai kérdésekkel akar foglalkozni. • Sor kerül a hipotézis vagy a cél megvalósulásának értékelésére. 	2	
Önkifejező-képesség	Az írásos anyagban megjelenik az eredetiség, az egyéni hang, a szerző saját véleményét is tartalmazza (például az ábrázolt családmódellekkel, a mesékben előforduló erőszakkal kapcsolatban, de megfogalmazhat javaslatokat a szülők magatartásával, hozzáállásával kapcsolatban is).	4	
Összesen		50	

2. A képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló projekt értékelése

2. a) A projekthez mellékelt írásos anyagok értékelése

Szempontok		Maximális pont	Adott pont
K O M P E T E N C I Á K	Célmeghatározás és értékelés	Az írásos anyag a mesefilmek elemzéséhez igazodik, sor kerül a cél megvalósulásának értékelésére is. Elfogadható megoldás filmek részleteinek, képi anyagának tudatos összevágása és magyarázószövegekkel való ellátása. Készülhet szerkesztett interjú is mesékhez értő szakemberekkel.	2
	A logikai kapcsolatok felismerése, lényegkiemelés	A vizsgázó képes a lényegi elemek, ok-okozati kapcsolatok, összefüggések felismerésére. Elemzési szempont lehet például, hogy mely országban készültek a mesék, illetve a gyártó stúdiók vagy a kiválasztott csatorna általános helyzete.	2
	A projekt-munka elméleti megalapozása	Az elkészített bibliográfia mind a produktum megvalósításához szükséges technikai eszközök hatásmechanizmusát, mind a választott műfaj sajátosságainak ismeretét, mind pedig a témához kapcsolódó elméleti ismeretek meglétét tükrözi. A mesevilágok elemzésével kapcsolatban feldolgozott cikkek, a gyermekpszichológiai szakirodalom megjelenik írásában, továbbá az abból megismerteket megfelelően alkalmazza hipotézisének felállításában és igazolásában. Helyesen utal a forrásokra, korrektül idéz.	2
	Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített, szabatosan megfogalmazott, és nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	2
Összesen		10	

2. b) A képi vagy elektronikus vizsgadarab értékelése

Szempontok		Maximális pont	Adott pont
Önállóság a kiválasztott téma feldolgozásában	• A projekt a vizsgázó saját szellemi terméke. A mástól átvett multimédiás anyagrészek forrásait pontosan feltünteti.	2	
	• A projektmunka tartalmaz önálló kutatási és/vagy művészi tevékenységet, esetleg eredményt, az anyagban megjelenik az eredetiség, az egyéni hang. Például felkereshet médiaszakembereket, pszichológusokat vagy óvónőket.	6	
	• Jól megállapítható a szerző saját véleménye a mesék családképéről, a mesék világképéről, a megnézett filmek életkori megfelelőségéről.	4	
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	• A vizsgamunka formája az érettségi vizsgához méltó, esztétikai minőséget hordoz.	4	
	• Az audiovizuális produktum terjedelme megfelel az előírtaknak.	2	
	• Képi és auditív világa jól szerkesztett, ha van, szövege szabatosan, pontosan megfogalmazott, sem súlyos nyelvi, sem nyelvhelyességi hibát nem tartalmaz.	2	
Szakmailag megalapozott címadás	A cím ötletes, figyelemfelkeltő, a mesefilmekkel összhangban van, de nem elégszik meg egyetlen mesecím vagy meseszereplő nevének átvételével.	2	
A feladat megértése	A mű a mesefilmek társadalmi kérdéseit állítja a középpontba, tv-ben sugárzott mesefilmeket elemez, általánosított megállapításokat tesz. Betartja a választott műfaj sajátosságait, követelményeit.	2	

K O M P E T E N C I Á K	A lényegi elemek és logikai kapcsolatok felismerése, az információk komplex kezelése	<ul style="list-style-type: none"> • A vizsgázó a projektmunkában a lényegi elemeket emeli ki, jól súlypontosz. • Megjelennek ok-okozati kapcsolatok, összefüggések, például a globalizáció és a mesehősök univerzalitása, a meseszereplők által használt technikai eszközök érdekességei. • Tárgyát vagy témáját több szempontból vizsgálja, ábrázolja (pl.: bemutathatja a gyermekek és a szülők, a pszichológusok és az óvónők nézőpontját is). 	2	
	A projekt készíté- sének szakmai megalapo- zása	<ul style="list-style-type: none"> • A témához kapcsolódó elméleti és műfaji ismeretek tükröződnek a kész műben. • Megfelelően alkalmazza szakmai ismereteit, a különböző technikai eszközök hatásmechanizmusát (pl.: képanyelv, hanghatások, technikai eszközök, vágás). 	2	
			4	
Összesen			40	

3. Szervezésen alapuló projekt

3. a) A szervezésen alapuló projekthez készített írásos anyagok értékelése

Szempontok		Maximális pont	Adott pont	
Önállóság a kiválasztott téma feldolgozásában	Az érettségi dolgozat bizonyítottan a vizsgázó munkája. Egyértelműen azonosítható, hogy a szervezési folyamatban mi az érettségiző saját, önálló teljesítménye. Az írásos anyag tükrözi a szervezés során szerzett egyéni tapasztalatait is.	4		
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	<ul style="list-style-type: none"> A szervezésen alapuló projekthez készített írásos anyag az előírásoknak megfelelő (3-5 oldal) terjedelmű és formájú, tagolása arányos. A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített. Nyelvi szempontból pontosan, igényesen megfogalmazott. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát. 	4		
	<ul style="list-style-type: none"> A vizsgamű formája esztétikus, az érettségi vizsgához méltó, megfelelő papíron íródott, margót és címet tartalmaz, táblázatai áttekinthetőek, egyenes vonalak határolják, illusztrációi ízlésesek. 	2		
	<ul style="list-style-type: none"> Portfóliója gondosan összeállított, tükrözi a szervezőmunka sajátosságait. 	2		
K O M P E T E N C I Á K	Célmeghatározás és értékelés	<ul style="list-style-type: none"> Az írásos anyag a rendezvényszervezés céljához igazodik, meghatározza a szervezés során végzendő egyéni feladatokat. (Például a vizsgázó eldönti, kiket hív meg a programra, és meghatározza a vita(sorozat) témáját: milyen gondokat okoz az erőszak ábrázolása a mesefilmekben, hány fős családokat mutatnak be a mesék, megfigyelhető-e a multikulturalizmus a mesékben stb.) Sor kerül a cél megvalósulásának vizsgálatára, az érettségiző által végzett tevékenység hatékonyságának értékelésére is. 	4	
	A logikai kapcsolatok felismerése, lényegkiemelés	<ul style="list-style-type: none"> A vizsgázó képes az ok-okozati kapcsolatok, összefüggések felismerésére. (Például képes a tartalmi elemeket megfelelően csoportosítani; meg tudja tervezni a vita menetét, látja a várható reagálásokat, a résztvevők száma és a megfelelő tájékoztatás közötti kapcsolatot.) A tanuló a lényegi elemek hangsúlyozására törekszik. (Ügyel arra, hogy a rendezvény a kijelölt téma körül folyjon. Kérdéseivel, moderálásával a mesefilmek tartalmi elemzésére irányítja a figyelmet.) A vizsgázó írásos anyagában jól megfoghatóak a lényegi elemek, azok kiemelt szerepet kaptak. 	2	
		2		

A projekt- munka elméleti megala- pozása	<ul style="list-style-type: none"> • Az elkészített bibliográfia a szükséges elméleti ismeretek megalapozottságát tükrözi, a szervezéshez tartozó marketing- és PR-tevékenység elméleti ismeretei megjelennek az írott anyagban, azokat megfelelően alkalmazza. (A vizsgázó rendelkezik a szükséges társadalmi, pszichológiai és médiaismeretekkel.) • A vizsgázó rávilágít a szervezés jogi és gazdasági feltételeire is.	4	
Összesen		30	

3. b) A lebonyolítás módjának értékelése

Szempontok, kompetenciák		Maximális pont	Adott pont
Önálló munkavégző és kezdeményezőképeség	A vizsgázó dokumentáltan a szabályoknak megfelelő mennyiségű időt (legalább 30-35 óra) fordított a rendezvény szervezésére, lebonyolítására.	2	
	A vizsgázó a feladat megoldása során megfelelően motivált volt, önálló ötletekkel, javaslatokkal, kezdeményezésekkel vett részt a szervezésben.	4	
A figyelem felkeltése és az érdeklődés megtartásának képessége	<ul style="list-style-type: none"> A rendezvény meghirdetése során a vizsgázó többféle információhordozót is használt, a figyelem felkeltését ötletesen oldotta meg, esetleg megfogható a személyes meggyőzésre tett erőfeszítése is. 	2	
	<ul style="list-style-type: none"> A szervezés folyamatában a vizsgázó képes volt a megfelelő tájékoztatásra. Kapcsolatteremtési képessége a résztvevőkkel és a közönséggel a vizsgafeladatnak megfelelt, számára idegen környezetben is jól kommunikált. 	2	
Szervező-készség, az információk komplex kezelése	<ul style="list-style-type: none"> A célhoz kapcsolódó időkeret megjelölése, az időpont megválasztása megfelelő volt. Az események időtartama arányos volt. (Például vitasorozat vagy fórum esetében is ügyelt az időbeosztásra, nehogy nagyon aránytalan legyen a rendezvény. Tájékoztató előadás esetén is pontosan megtervezte és betartatta az időkereteket.) A helyszín megválasztása is megfelelő volt, megtörtént a költségigények meghatározása is. 	2	
	<ul style="list-style-type: none"> A vizsgázó képes volt az eltérő forrásokból származó információk ötvözésére. (Például ismerte a meghívott szakemberek és a közönség állásfoglalását, vélekedését a témával kapcsolatban; össze tudta hangolni a diáktársak mesevilággal kapcsolatos véleményeit, a meghívott vendégek reagálásait.) Az események menetét a vizsgázó irányította, azt a rendezvény során is összefogta. 	2	
	<ul style="list-style-type: none"> A rendezvény után a megfelelő visszacsatolás és értékelés megtörtént. 	2	
Helyzetfelismerő, konfliktuskezelő és problémamegoldó-képesség	<ul style="list-style-type: none"> A vizsgázó a rendezvény szervezését és megtartását gátló, zavaró tényezők kiküszöbölésére tervet készített, felkészült valamelyik résztvevő lebetegedésére. 	2	
	<ul style="list-style-type: none"> A váratlanul felmerülő problémák, helyzetek, a program kapcsán keletkező feszültségek kezelésére a vizsgázó jól felkészült, azok megoldására képes volt. A segítők és résztvevők ötleteire, a felmerült problémákra megfelelően reagált. 	2	
Összesen		20	

3. projekttema: Miért fontosak az ifjúsági civilszervezetek?

1. Az írásos dolgozat típusú projekt értékelése

Szempontok		Maximális pont	Adott pont
A dolgozat egyedisége	A vizsgázó az érettségi dolgozatot maga írta, az saját egyedi szellemi terméke. A másoktól átvett gondolatokat, szövegeket jól elkülönítette saját gondolataitól, azok szerzőjét, eredetét pontosan feltüntette.	2	
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	<ul style="list-style-type: none"> • A vizsgamű terjedelme az előírásoknak megfelelő. Tartalomjegyzéket és felhasznált irodalmat tartalmaz. • A dolgozat megjelenése, formája esztétikus, az érettségi vizsgához méltó, megfelelő papíron íródott, margót és címeket tartalmaz, táblázatai áttekinthetőek, illusztrációi ízlésesek és forrásait feltüntette. • Az írásmű tagolása megfelelő, arányos. • A dolgozat nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát. Szövege logikusan felépített, szabatosan, pontosan, igényesen megfogalmazott. Gondolatait mondatokban fejt ki. 	2 2 2 6	
K O M P E T E N C Á K	Szakmailag megalapozott címadás	A cím ötletes, az ifjúsági szervezet(ek) jellemző tevékenységére, vagy közös rendezvényükre irányítja a figyelmet. Megengedett a diáknyelv használata a figyelemfelkeltés érdekében.	2
	A feladat megértése, a probléma felismerése, probléma-megoldás keresése	<ul style="list-style-type: none"> • A dolgozat ifjúsági civil szervezetek tevékenységéről szól, egy vagy több szervezet konkrét tevékenységét mutatja be. Ha egy szervezetet mutat be, akkor nem egyetlen rendezvényről esik szó, hanem legalább 3 hónapos tevékenység komplex bemutatására törekszik. • A projektmunka önálló kutatási tevékenységet (például interjúkészítés, kérdőívkészítés esetében), esetleg eredményt is tartalmaz. Felmérheti az önkéntesek vagy más résztvevők véleményét, a szervezet irányítóinak szándékait. Amennyiben saját tevékenységét mutatja be egy adott szervezetben, megfelelő forma a naplóvezetés is. 	4 4

K O M P E T E N C I Á K	A projekt elméleti megalapozása, az információk komplex kezelése, a szakmai fogalmak azonosítása, helyes használata	<ul style="list-style-type: none"> • Az írásos produktumhoz kapcsolódó elméleti ismereteket megfelelően alkalmazza. A vizsgázó ismeri a civil szervezetek működésének jogi feltételeit, megismerte a bemutatott egyesületek működési dokumentumait. 	6	
		<ul style="list-style-type: none"> • Információit többféle műveltségi területről szerzi (például jog, szociológia, helyi média). Képes az eltérő forrásból származó információk ötvözésére (például alapítók, egyesület vezetősége, tagjai, célközönsége). 	2	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hivatkozik a felhasznált szakirodalomra, forrásokra. Elvárható legalább 3-5 rövidebb terjedelmű mű, cikk olvasása a civil világ jellemzőiről, pályázati lehetőségeiről, állami vagy önkormányzati támogatás módjáról vagy az adott szervezet profiljába vágó társadalmi kérdésekről. 	4	
		<ul style="list-style-type: none"> • Helyesen használja a témához tartozó szaknyelv alapfogalmait, például érték, alapító okirat, költségvetés, tagnyilvántartás, belépési nyilatkozat, civil egyesület, egyesületi törvény, 1%-os felajánlás. 	2	
	A lényegi elemek és a logikai kapcsolatok felismerése	<ul style="list-style-type: none"> • A projektmunkában az ifjúsági szervezetek tevékenységének lényegi elemeit hangsúlyozza, megfelelő súlypontokat képez, megtalálja a legfontosabb csomópontokat. Felismeri a civil szervezet célját, célközönségét, az alkalmazott programok hatékonyságát, hosszú távú hatásokat mérlegelhet. 	2	
		<ul style="list-style-type: none"> • A vizsgázó képes az ok-okozati kapcsolatok, összefüggések felismerésére. Tudja, hogy a demokratikus államokban milyen fontos a civil szervezetek tevékenysége, milyen fontosak a felelős állampolgárság szempontjából, illetve hogy a kortárs közösségek fontosak a mintakövetés szempontjából. 	2	
	A hipotézis vagy cél megfogalmazása és értékelése	<ul style="list-style-type: none"> • Az elkészült projekt a hipotézisre (kérdőív, interjú esetében) vagy a célra épül, alkalmas a megadott téma vizsgálatára, pl. vizsgálhatja, hogy ki miért vesz részt egy egyesület munkájában, vagy felmérheti, hogy mekkora a részvételi hajlandóság egy későbbi rendezvényen, vagy milyen típusú programok bizonyulnak eredményesnek, a fiatalok értéknek tekintik-e a velük foglalkozó szervezeteket. 	2	
		<ul style="list-style-type: none"> • Sor kerül a hipotézis vagy a cél megvalósulásának értékelésére. Összevetheti előzetes tudását valamely szervezetről a megszerzett saját tapasztalataival. 	2	
	Önkifejező-képesség	<p>Az írásos anyagban megjelenik az eredetiség, az egyéni hang, a szerző saját véleményét is tartalmazza (például megfogalmazhat javaslatokat az adott civilszervezet működésével kapcsolatban-).</p>	4	
	Összesen			50

2. A képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló projekt értékelése

2.a) A projekthez mellékelt írásos anyagok értékelése

Szempontok		Maximális pont	Adott pont
K O M P E T E N C I Á K	Célmeghatározás és értékelés	Az írásos anyag egy vagy több civil ifjúsági szervezet tevékenységéhez igazodik, sor kerül cél kitűzésére és megvalósulásának értékelésére is. Sikerral mutatja be egy civilszervezet legalább 3 hónapos működését, vagy több szervezet hasonló és különböző vonásait.	2
	A logikai kapcsolatok felismerése, lényegkiemelés	A vizsgázó képes az ifjúsági szervezetek tevékenységének lényegi elemeit bemutatni, észrevesz ok-okozati kapcsolatokat, összefüggéseket a szervezet tagsága, szervezeti felépítése, anyagi körülményei, társadalmi környezete és elért céljai között.	2
	A projekt-munka elméleti megalapozása	<ul style="list-style-type: none"> • Az elkészített bibliográfia mind a produktum megvalósításához szükséges technikai eszközök hatásmechanizmusát, mind a választott műfaj sajátosságainak ismeretét tükrözi. A feldolgozott szakirodalom megjelenik írásában, továbbá az abból megismerteket megfelelően alkalmazza hipotézisének felállításában és igazolásában. • Ismer a civil szervezetek működésével, az ifjúság jellemzőivel, a megcélzott társadalmi kérdéssel kapcsolatos tanulmányokat, statisztikai adatokat, pályázati lehetőségeket. Helyesen utal a forrásokra, korrektül idéz. 	2
	Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített, szabatosan megfogalmazott, és nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	2
Összesen		10	

2. b) A képi vagy elektronikus vizsgadarab értékelése

Szempontok		Maximális pont	Adott pont
Önállóság a kiválasztott téma feldolgozásában	• A projekt a vizsgázó saját szellemi terméke. A mástól átvett multimédiás anyagrészek forrásait pontosan feltünteti.	2	
	• A projektmunka tartalmaz önálló kutatási és/vagy művészi tevékenységet, esetleg eredményt, az anyagban megjelenik az eredetiség, az egyéni hang. Pl. dokumentálhatja az egyesületek programjainak előkészületeit, magát a programot, vagy az előkészületeket reklámanyag készítésével segíti.	6	
	• Jól megállapítható a szerző saját véleménye, például az adott szervezet fontosságával, programjaik eredményességével kapcsolatban	4	
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	• A vizsgamunka formája az érettségi vizsgához méltó, esztétikai minőséget hordoz.	4	
	• Az audiovizuális produktum terjedelme megfelel az előírtaknak.	2	
	• Képi és auditív világa jól szerkesztett, ha van, szövege szabatosan, pontosan megfogalmazott, sem súlyos nyelvi, sem nyelvhelyességi hibát nem tartalmaz.	2	
Szakmailag megalapozott címadás	A cím ötletes, a civil szervezetek programjával összhangban van. Figyelemfelkeltő, különösen, ha mozgósító hatásúnak szánt alkotásról van szó. Nem elegendő egy szervezet nevét címként megadni.	2	
A feladat megértése	A dolgozat az ifjúsági szervezetekben folyó munka egyéni és társadalmi kérdéseit állítja a középpontba, a vizsgált időszakban végzett tevékenységükre fókuszálva. Betartja a választott műfaj sajátosságait, követelményeit.	2	

K O M P E T E N C I Á K	A lényegi elemek és logikai kapcsolatok felismerése, az információk komplex kezelése	<ul style="list-style-type: none"> • A projektmunkában a lényegi elemeket emeli ki, jól súlypontosz. • Megjelennek ok-okozati kapcsolatok, összefüggések (pl.: felismerheti az életkori sajátosságokat, az összetartozás, a közös tevékenység fontosságát, az önkéntes munka szerepét a felnőtt szerepekre való felkészülésben). • Tárgyát vagy témáját több szempontból vizsgálja, ábrázolja (pl.: bemutathatja a finanszírozási feltételeket, a résztvevők és szervezők, alapítók szempontjait, reklámlehetőségeket, demokratikus döntéshozatal módját, az eredményesség kérdését). 	2	
			2	
			4	
	A projekt készítésének szakmai megalapozása	<ul style="list-style-type: none"> • A témához kapcsolódó elméleti és műfaji ismeretek tükröződnek a kész műben. (Például a vágási technika, a kameraállás jól érzékelteti a vizsgázó által közvetített gondolatokat vagy érzéseket az egyes programokról, azok örömteli vagy más emocionális jellemzőiről, a résztvevők egymáshoz való viszonyáról.) • Megfelelően alkalmazza szakmai ismereteit, a különböző technikai eszközök hatásmechanizmusát (pl.: képnyelv, hanghatások, technikai eszközök, vágás). 	4	
			4	
		Összesen	40	

3. Szervezésen alapuló projekt

3. a) A szervezésen alapuló projekthez készített írásos anyagok értékelése

Szempontok		Maximális pont	Adott pont
Önállóság a kiválasztott téma feldolgozásában		4	
Az érettségi dolgozat bizonyítottan a vizsgázó munkája. Egyértelműen azonosítható, hogy a szervezési folyamatban mi az érettségiző saját, önálló teljesítménye. Az írásos anyag tükrözi a szervezés során szerzett egyéni tapasztalatait is.			
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség		4	
<ul style="list-style-type: none"> A szervezésen alapuló projekthez készített írásos anyag az előírásoknak megfelelő (3-5 oldal) terjedelmű és formájú, tagolása arányos. A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített. Nyelvi szempontból pontosan, igényesen megfogalmazott. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát. A vizsgamű formája esztétikus, az érettségi vizsgához méltó, fejezetekre bontott, megfelelő papíron íródott, margót és címet tartalmaz, táblázatai áttekinthetőek, illusztrációi izlésesek. Portfóliója gondosan összeállított, tükrözi a szervezőmunka sajátosságait, tartalomjegyzéket készített dokumentálására. 		2	
		2	
K O M P E T E N C I Á K	Célmeghatározás és értékelés	4	
	<ul style="list-style-type: none"> Az írásos anyag egy/vagy több civilszervezet tevékenységének bemutatásáról szól, meghatározza a szervezés során végzendő egyéni feladatait, vagy minimum 3 hónapon keresztül bekapcsolódik egy szervezet életébe. Sor kerül a cél megvalósulásának vizsgálatára, az érettségiző által végzett tevékenység értékelésére is. 	2	
	A logikai kapcsolatok felismerése, lényegkiemelés	2	
<ul style="list-style-type: none"> A vizsgázó képes az ok-okozati kapcsolatok, összefüggések felismerésére. (Például látja a résztvevők száma és a megfelelő tájékoztatás közötti kapcsolatot, felismeri az egyes programok érdekessége, színvonala és a részvételi hajlandóság összefüggéseit, mérlegelheti a rendelkezésre álló anyagi eszközök és a kívánt cél viszonyát.) A tanuló az ifjúsági szervezetek munkájának lényegi elemeit hangsúlyozza. 		2	

	A projekt-munka elméleti megalapozása	<ul style="list-style-type: none"> • Az elkészített bibliográfia a civilszervezetek működéséhez szükséges elméleti ismeretek meglétét tükrözi, a vizsgázó rendelkezik a szükséges szociológiai, pszichológiai, szociálpszichológiai, jogi és gazdasági ismeretekkel, vagy a szervezéshez tartozó marketing- és PR-tevékenység elméleti ismeretei is megjelennek az írott anyagban, azokat megfelelően alkalmazza. 	4	
		<ul style="list-style-type: none"> • A vizsgázó rávilágít a civil találkozó szervezésének vagy valamely egyesület működésének jogi és gazdasági feltételeire is. 	4	
Összesen			30	

3. b) A lebonyolítás módjának értékelése

Szempontok, kompetenciák		Maximális pont	Adott pont
Önálló munkavégző és kezdeményezőképeség	A vizsgázó dokumentáltan a szabályoknak megfelelő mennyiségű időt (legalább 30-35 óra) fordított a rendezvény szervezésére, lebonyolítására, vagy dokumentáltan 3 hónapon át bekapcsolódott egy szervezet működésébe.	2	
	A vizsgázó a feladat megoldása során megfelelően motivált volt, önálló ötletekkel, javaslatokkal, kezdeményezésekkel vett részt az egyesület életében vagy a program szervezésében. A szervezésben játszott szerepe megállapítható (például elkülöníthető, mely tevékenységekben vett részt önállóan, irányítóként, munkatársként vagy esetleg csak résztvevőként). A vizsgázó számára érték a közösségi munka, a demokratikus döntéshozatal, van benne közösségi kezdeményezőképeség.	4	
A figyelem felkeltése és az érdeklődés megtartásának képessége	<ul style="list-style-type: none"> Az esemény meghirdetése során a vizsgázó többféle információhordozót is használt, a figyelem felkeltését ötletesen oldotta meg, esetleg egy szervezet munkájában való részvétel érdekében személyes meggyőzésre tett erőfeszítése is megállapítható. 	2	
	<ul style="list-style-type: none"> A szervezés folyamatában a vizsgázó képes volt a megfelelő tájékoztatásra. Az egyesület munkájába való bekapcsolódáskor kapcsolatteremtési képessége a többi szervezővel, a program résztvevőivel a vizsgafeladatnak megfelelt, a számára idegen környezetben is jól kommunikált. 	2	
Szervező-készség, az információk komplex kezelése	<ul style="list-style-type: none"> A civil találkozóhoz kapcsolódó időkeret megjelölése, az időpont megválasztása megfelelő volt. A helyszín megválasztása is a várható résztvevők számának megfelelő volt, alkalmas volt a program-pontok lebonyolítására, megtörtént a költségigények meghatározása is. Egy szervezetbe való bekapcsolódás esetében követte az adott szervezet tevékenységeinek színtereit. 	2	
	<ul style="list-style-type: none"> A vizsgázó képes volt az eltérő forrásokból származó információk ötvözésére. (Például ismerte a meghívott civilszervezetek és a részt vevő közönség álláspontját, az önkéntesek motivációit, valamely pályázat kiírási feltételeit és a megvalósítás módját.) 	2	
	<ul style="list-style-type: none"> A civil találkozó menetét a vizsgázó irányította, a rendezvényt összefogta. A rendezvény után volt megfelelő visszacsatolás, és megtörtént annak az értékelése. Amennyiben egy szervezet munkájában vett részt, képes volt egy tevékenység folyamatát végigkövetni, a menetközben szerzett tapasztalatokat felhasználni. 	2	

Helyzetfelismerő, konfliktuskezelő és probléma-megoldó-képesség	<ul style="list-style-type: none"> • A vizsgázó a rendezvény szervezését és megtartását gátló, zavaró tényezők kiküszöbölésére (esőnap, tartalékhelyszín, áramhiány, valamely program-szervező váratlan távolmaradása stb.) tervet készített, felkészült különböző számú résztvevő fogadására. Amennyiben egy szervezet munkájában vett részt, képes volt a hosszabb távú közös munka során felmerülő nehézségek kezelésére. 	2	
	<ul style="list-style-type: none"> • A váratlanul felmerülő problémák, helyzetek, a program kapcsán keletkező feszültségek kezelésére a vizsgázó jól felkészült, azok megoldására képes volt. 	2	
Összesen		20	

		Maximális pontszám	Elért pontszám	
Projektkészítés folyamata összesen		30		
Projektmunka tartalma	1. Írásos dolgozat típusú projekt esetében	50		
	2. A képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló projekt esetében	2.a) A projekthez készített írásos anyag	10	
		2.b) A képi vagy elektronikus projektmunka	40	
	3. A szervezésen alapuló projekt esetében	3.a) A projekthez készített írásos anyag	30	
		3.b) A lebonyolítás módja	20	
Projektmunka tartalma összesen (a választott elkészítési mód alapján 1. vagy 2. vagy 3.)		50		
Az írásbeli vizsgarész pontszáma:		80		

javító tanár

Dátum: .....

	Elért pontszám egész számra kerekítve	Programba beírt egész pontszám
Projektkészítés folyamata		
Projektmunka tartalma		

javító tanár

jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....